



Warszawa, 4 czerwca 2020 r.

Apel: głosujmy, obserwujmy

Obserwatorium Wyborcze apeluje o udział w wyborach Prezydenta RP 28 czerwca i 12 lipca.

Do wszystkich wyborców apelujemy o głosowanie, a do jak największej liczby – o udział w pracach komisji wyborczych lub w obserwacji.

Poniżej uzasadniamy ten apel, a następnie wyjaśniamy, o jakie dokładnie działania apelujemy. Na końcu daty i szczegóły praktyczne dla osób, które będą chciały przyłączyć się naszych działań lub skorzystać z naszych szkoleń.

Dlaczego apelujemy

Istnieją poważne powody by już dziś uznać, że proces wyborczy nie będzie w pełni demokratyczny, a procedurze wyborczej towarzyszyć będą naruszenia Konstytucji (w szczególności: kandydaci nie są równo traktowani; data wyborów została wyznaczona z pogwałceniem Konstytucji).

W tej sytuacji niektórzy wzywają do bojkotu. Oto dlaczego my wzywamy do uczestnictwa.

Co możemy uzyskać: Głosując, możemy przyczynić się do takiego wyniku wyborów, który zatrzyma proces przekształcania polskiej demokracji w dyktaturę. Pracując jako członkowie komisji lub obserwatorzy możemy zmniejszyć ryzyko nieprawidłowości.

Tymczasem bojkot może dać co najwyżej poczucie moralnej słuszności oparte na fakcie, że odmówiliśmy uczestnictwa w nie w pełni demokratycznych wyborach. To moralne poczucie może być wartościowe, ale naszym zdaniem nie powinniśmy oddawać za nie nadziei na zatrzymanie dyktatury.

A co w przypadku fałszerstwa na wielką skalę? Ewentualne działania, które by całkowicie przekreśliły demokratyczny charakter wyborów (np. fałszerstwa na masową skalę) lub doprowadziły do ich odwołania (np. wprowadzenie stanu klęski żywiołowej) będą nie do ukrycia. W odpowiedzi na takie działania będziemy mogli protestować sądownie i na ulicach, będziemy mieli silne wsparcie Unii Europejskiej. Na przykład w roku 2004 obywatele Ukrainy doprowadzili do unieważnienia nieuczciwie przeprowadzonej drugiej tury wyborów swojego prezydenta.

Gdyby natomiast wynik wyborów był wypaczony przez bojkot ze strony części wyborców, to oszustwa czy wprowadzenie stanu klęski żywiołowej mogą okazać się zbędne. Skorygowanie takiego wyniku będzie bardzo trudne, bo nie będzie tu oczywistej winy władz. Bojkot

wyborów (nawet nieuczciwych) ze strony zwolenników demokracji może więc tej demokracji zaszkodzić skuteczniej niż oszustwa wyborcze lub stan klęski żywiołowej.

Analogia z wcześniejszymi wyborami: Możemy się spodziewać, że najgroźniejszym naruszeniem zasad demokracji, które będzie towarzyszyć tym wyborom, będzie masowa propaganda wyborcza prowadzona przez media państwowe. Owszem, proces wyborczy będzie też ułomny w innych aspektach (np. dyskryminacja nowych kandydatów w sprawie czasu zbierania podpisów i w sprawach finansowych; nieprzejrzyste procedury głosowania korespondencyjnego; trzyosobowe obwodowe komisje wyborcze w niektórych przypadkach; składy okręgowych komisji wyborczych dobierane arbitralnie), ale problem mediów państwowych będzie dominować.

Media państwowe były głęboko zaangażowane w propagandę przedwyborczą na rzecz jednej partii podczas poprzednich trzech kampanii wyborczych (przed wyborami samorządowymi w roku 2018; przed wyborami do Parlamentu Europejskiego, a następnie do Sejmu i Senatu w 2019 r.). Wówczas nie bojkotowaliśmy wyborów. Dziś też nie powinniśmy bojkotować.

O co apelujemy

Przed wszystkim zachęcamy do głosowania.

Wszystkich, którzy mogą, zachęcamy do głosowania w lokalu wyborczym. Ta metoda jest pewniejsza niż głosowanie korespondencyjne (mniejsze ryzyko błędów i nieprawidłowości).

Osoby, które nie mogą głosować w lokalu wyborczym, zachęcamy do głosowania korespondencyjnego – ale tu ważny jest wybór wariantu. I tak:

- Apelujemy, aby każdy wyborca, który głosuje korespondencyjnie, odbierał pakiet wyborczy w urzędzie gminy (miasta, dzielnicy) lub w konsulacie, o ile tylko ma taką możliwość. Jest to bezpieczniejsze niż odbiór pakietu wyborczego pocztą: w tym ostatnim przypadku listonosz dostarczy pakiet do skrzynki pocztowej wyborcy bez pokwitowania (tak, jak dostarcza się listy zwykłe).
- Apelujemy, aby każdy wyborca, który głosuje korespondencyjnie, w miarę możliwości dostarczył kopertę zwrotną w dniu głosowania do komisji wyborczej. Może to zrobić sam lub za pośrednictwem innej osoby. Alternatywą jest wrzucenie koperty zwrotnej do skrzynki pocztowej na terenie właściwej gminy najpóźniej na dwa dni przed wyborami; ale tej alternatywy nie zalecamy, gdyż w tym przypadku koperta zwrotna jest przewożona i sortowana przez Poczta Polską, a tych czynności nie sposób skontrolować lub obserwować.

Apelujemy o udział w obserwacji mediów państwowych, którą prowadzić będzie Obserwatorium Wyborcze. Dziś nie możemy postawić tamy propagandzie, ale możemy ją dokumentować – a to już dużo (uwaga: dobra wytrzymałość psychiczna wymagana).

Apelujemy o obserwację pracy obwodowych komisji wyborczych (OKW) lub o uczestnictwo w tych komisjach. W nadchodzących wyborach minimalny skład OKW, to trzy osoby (normalnie: minimum pięć). To stanowczo za mało. Każdy uczciwy wyborca, który dołączy do składu komisji – i dzięki któremu komisja będzie liczyć 4 lub 5 osób, a nie 3 – lub który, jako obserwator społeczny lub mąż zaufania komitetu wyborczego, będzie patrzeć na ręce 3-osobowej komisji, bardzo przyczyni się do prawidłowego przebiegu wyborów.

Oczywiście osoby gotowe pracować w komisjach o większym składzie (w szczególności w dużych miastach) też są potrzebne.

Daty i szczegóły praktyczne

Osoby, które chciałyby współpracować z Obserwatorium Wyborczym, zapraszamy do wypełnienia formularza zgłoszeniowego:

<https://enketo.f2.ow.org.pl/single/::g0qDGcbi>

Zapraszamy na szkolenie video z obserwacji mediów we wtorek i środę 9-10 czerwca 18:00, na Facebooku:

<https://www.facebook.com/events/1602011873299738/>

Zapraszamy na szkolenie video z obserwacji głosowania i liczenia głosów (przydatne dla obserwatorów, mężów zaufania i członków komisji): sobota 13.06, 11h:

<https://www.facebook.com/events/343457396625547/>

Zapraszamy na serię mini-pogadank video (10 minut max każda) o procedurach wyborczych i ich obserwacji, codziennie 19:00 zaczynając od soboty 6 czerwca na naszej stronie

<https://www.facebook.com/ObserwatoriumWyborcze/>

Zapraszamy do naszej grupy:

<https://www.facebook.com/groups/ObserwatoriumWyborcze/>

Wspomóż finansowo Obserwatorium Wyborcze (obserwacja mediów państwowych drogo kosztuje: nagrywamy audycje, jest tego bardzo dużo, koszty sprzętu i hostingu idą w dziesiątki tysięcy złotych):

- Rachunek bankowy PLN **83 2490 1057 0000 9900 8505 1424** (Stowarzyszenie Obserwatorium Wyborcze)
- Zrzutka internetowa <https://zrzutka.pl/z/ow>
- Rachunek bankowy do przelewów w euro: **PL74 2490 1057 0000 9902 8505 1424** BIC **ALBPPLPW**
- Jeśli chcesz nas wspomóc w innej walucie, prosimy o kontakt.

Stowarzyszenie Obserwatorium Wyborcze
Za Zarząd,

Agnieszka Borowiec Paweł Borys

Agnieszka Ślifirska Marcin Skubiszewski